

<http://www.capv.cz/index.php/konference/aktualni-konference>

<https://docs.google.com/forms/d/1eVCWsGjKNGQqU5Y7jhJnxHxfilhwPkP7hX8KMrzqlL4/viewform>

15.4. 2016,
sekce

Název příspěvku (posteru, symposia) v ČJ *

(max. 150 znaků vč. mezer)

Název příspěvku (posteru, symposia) v AJ *

(max. 300 znaků vč. mezer)

Žákovské strategie při učení se anglickému jazyku a jejich vztah k úspěšnosti: souhrnné výsledky výzkumu

Learner Strategies in English as Foreign Language and their Relation to Achievement: Summary of Research Findings

Kateřina Vlčková, Karolína Pešková

Klíčová slova v ČJ *

(max. 100 znaků vč. mezer; slova uvádět malými písmeny a jednotlivá slova oddělovat středníkem), nyní 97

Klíčová slova v AJ *

(max. 100 znaků vč. mezer)

Strategie učení; řečové dovednosti; úspěšnost řešení úloh; angličtina jako cizí jazyk

Learner strategies; language skills; achievement in language tasks; English as a foreign language (EFL).

Cíle v ČJ *

max. 600 znaků vč. mezer), nyní 514

Cíle v AJ *

(max. 600 znaků vč. mezer), nyní 537

Příspěvek prezentuje souhrnné výsledky výzkumu žákovských strategií uplatňovaných při učení se angličtině jako cizímu jazyku na konci základního vzdělávání. Žáky deklarované používání strategií je dáno do souvislosti s indikátory jejich vzdělávacích výsledků, jako jsou skóre z testu KET na úrovni A2 či známka z anglického jazyka, a to v kontextu dalších proměnných, například učební a výkonové motivace, stylů učení nebo podpory strategií učitelem. Strategie a úspěšnost řešení testových úloh jsou zkoumány u řečových dovedností čtení, poslech, mluvení a psaní.

The paper presents research into learner strategies (language learning and use strategies) in English as a foreign language at the end of compulsory education (ISCED2) in the Czech Republic. The strategy use declared by students was analysed in relation to indicators of their achievement (KET

tasks' scores, grade in English etc.). Strategies and achievement were measured for the language skills listening, reading, speaking, and writing; and in the context of other variables, like learning motivation, learning styles or teacher's strategy support.

Teoretická východiska v ČJ * 784

(max. 1000 znaků vč. mezer)

Teoretická východiska v AJ * 891

(max. 1000 znaků vč. mezer)

Podle současných evaluací Českou školní inspekcí (2012, 2014) velká část žáků na konci povinného vzdělávání v českých základních školách nedosahuje očekávané úrovně komunikační kompetence v anglickém jazyce na úrovni A2 dle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky (2001). Tato skutečnost je překvapivá, jelikož se žáci učí anglický jazyk minimálně od třetího ročníku, tj. sedm let. Jednou z příčin může být kvalita vyučování, ale i učení se žáků, včetně motivace žáků atd. Náš výzkum se zaměřuje na strategie učení a užívání angličtiny (definice viz in Cohen & Macaro, 2007) ve vazbě na dosahované vzdělávací výsledky žáků, a to v kontextu dalších intervenujících proměnných jako je styl učení, zájem o předmět, předpoklady pro výkon, výkonová a učební motivace a podpora rozvoje a používání strategií učitelem.

According to recent Czech School Inspectorate reports (2012, 2014), a great number of students at the end of obligatory education in Czech lower secondary schools does not achieve the expected level of communicative competence in English as a foreign language which should be A2 level based on Common European Framework of Reference for Languages (2001). It is surprising as students learn English at least from the third grade (ISCED 1), i.e. for seven years. It can be caused by the quality of instruction and students' learning including their motivation, etc. Our research was focused on learning strategies (see definition in Cohen, 2007) and use of English in relation to achieved educational results of students in the context of other intervening variables such as learning style, interest in the subject, performance prerequisites, achievement and learning motivation and strategy development support by a teacher.

Metodologie v ČJ * 510

(max. 600 znaků vč. mezer)

Metodologie v AJ *

(max. 600 znaků vč. mezer)

Výzkum kombinuje dotazníky (př. Vlčková & Přikrylová, 2011; Hrabal & Pavelková, 2010), znalostní test KET (2008) a volné písemné výpovědi žáků o používaných strategiích při řešení úloh. Výzkumný vzorek zahrnuje 462 žáků devátého ročníku z 16 škol náhodného výběru v Jihomoravském kraji.

Příspěvek vznikl díky projektu specifického výzkumu MUNI/A/0985/2015 Školní vzdělávání: Výzkum učebních podmínek, výukových metod, didaktických prostředků a kurikula, v návaznosti na ukončený projekt GAČR GAP407/12/0432 Strategie učení se cizímu jazyku a výsledky vzdělávání: Analýza shluků a sekvencí strategií.

Integrated multi-methods design combined questionnaires, knowledge test and written open statements about strategies used in tasks' solving. The probability sample consisted of 462 students of the 9th grade of 16 schools.

Závěry v ČJ *

(max. 600 znaků vč. mezer)465

Závěry v AJ *

(max. 600 znaků vč. mezer)736

Očekávané úrovně A2 dosahovalo 33 % žáků na konci devátého ročníku základní školy. Pokud bychom dali jako podmínku úspěšnost 70 % ve všech řečových dovednostech, jedná se o 13 % žáků. Nejsnazší byl pro žáky poslech (60 % uspělo), pak mluvení (38 %), čtení (31 %) a nejtěžší bylo psaní (28 %). Strategie (jak byly námi měřené) vykazují slabou či žádnou vazbu na dosahované výsledky žáků měřené pomocí známky z anglického jazyka a skóre v testu KET, který měří úroveň A2 komunikační kompetence. Silnou roli však hrají postoje k předmětu, předpoklady pro výkon, učební a výkonová motivace.

33 % of the students at the end of lower secondary education achieved the expected A2 level of communicative competence. If the achievement level in all the skills had been set at 70 %, 13 % of the students would have passed. The easiest skill for the students was listening (60 % passed), then speaking (38 %), reading (31 %) and the most difficult one was writing (28 %). The measured strategies display a weak or no relation to students' results measured via English mark and the KET test score responding to the A2 level. However, attitudes towards the subject, performance prerequisites, learning and achievement motivation play a significant role.

Bibliografie *

(max. 1000 znaků vč. mezer)1466

Cambridge English key for schools. Handbook for teachers. (2008). University of Cambridge: Cambridge.

Cohen, A. D., & Macaro, E. (Eds.). (2007). *Language learners strategies: 30 years of research and practice.* Oxford: Oxford University Press.

Česká školní inspekce, NIQUES (2012). *Závěrečná zpráva o přípravě, průběhu a výsledcích první celoplošné generální zkoušky ověřování výsledků žáků v počátečním vzdělávání (ve šk. roce 2011/2012 pilotovaném na úrovni 5. a 9. ročníků ZŠ).* Praha: ČŠI.

Česká školní inspekce, NIQUES (2014): *Výsledky výběrového testování.* Praha: ČŠI.

Hrabal, V. & Pavelková, I. (2010). *Jaký jsem učitel.* Praha: Portál.

Společný evropský referenční rámec pro jazyky. Council for Cultural Co-operation, Education Committee, Modern Languages Division (2001). Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci.

Vlčková, K., & Příkrylová, J. (2011). Dotazník strategií učení se cizímu jazyku pro žáky 5.–9. tříd základní školy. In *Cesta ke kvalitě: Portál evaluačních nástrojů.* Praha: NÚOV.

Poznámky